

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 2345/2019
02.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Емил Лалић, адвокат из ..., против туженог „LEONI WIRING SYSTEMS SOUTHEAST“ д.о.о. из Прокупља, чији је пуномоћник Срђан Јанићијевић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 602/2019 од 25.04.2019.године, у седници одржаној дана 02.07.2020.године, донео је

ПРЕСУДУ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 602/2019 од 25.04.2019.године, као изузетно дозвољеној ревизији.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 602/2019 од 25.04.2019.године, у преосталом делу.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 602/2019 од 25.04.2019.године, у преиначујућем делу.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији у износу од 33.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3275/16 од 19.11.2018.године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене физичке болове износ од 25.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 15.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења 09.11.2018.године, па до коначне исплате, док је тужбени захтев тужиоца за износ већи од накнаде штете од досуђеног, а до траженог износа за претрпљене физичке болове од 75.000,00 динара и за страх до тражених 75.000,00 динара, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се обавезе тужени да му на име нематеријалне штете због душевних болова због умањења опште животне активности

исплати 50.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, па до коначне исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 86.200,00 динара, као и да на досуђене трошкове поступка на износ од 82.300,00 динара, законску затезну камату почев од дана извршности пресуде, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 602/2019 од 25.04.2019.године, ставом првим изреке потврђена је пресуда Основног суда у Нишу П1 3275/16 од 09.11.2018.године, у усвајајућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке и у том делу одбијене су жалбе тужиоца и туженог. Ставом другим изреке, преиначена је иста пресуда у преосталом делу става првог изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове, поред износа досуђеног првостепеном пресудом, исплати износ од још 50.000,00 динара и за претрпљени страх, поред износа досуђеног првостепеном пресудом, исплати износ од још 60.000,00 динара, са законском затезном почев од 09.11.2018.године. Ставом трећим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 112.900,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену ревизију из свих законских разлога, позивајући се на одредбе члана 403. и 404. ЗПП.

Према одредби члана 404. став 1. ЗПП, посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно размотрити правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом одлучено је о накнади нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и за страх. О овом праву тужиоца, одлучено је уз примену материјалног права које је у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног касационог суда, у којима је одлучивано о захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом, због чега у конкретном случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Како на основу изнетог произлази да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у делу који није преиначен другостепеном одлуком у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија у овом делу недозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба је поднета 24.10.2016. године. Вредност предмета спора побијаног непреиначеног дела је износ од 40.000,00 динара.

Имајући у виду да се ради о имовинскоправном спору у коме се тужбени захтев односи на новчано потраживање у коме побијана вредност предмета спора у непреиначеном делу не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан преиначења тужбе, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија у овом делу недозвољена.

На основу члана 413. ЗПП у вези члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у преиначеном делу применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14) и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на друге битне повреде које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачка 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука тужилац је био на обуци код туженог, као радник у ... у периоду од 22.04.2016.године до 28.06.2016.године, по основу уговора о укључивању лица у програм обуке на захтев послодавца од 18.04.2016.године, закљученог између Општине Дољевац, Националне службе за запошљавање и тужиоца. Тужилац је са туженим 21.06.2016.године закључио уговор о раду којим су се сагласили да тужилац обавља послове на ..., а 28.06.2016.године закључили су нови уговор са роком важности од 29.06.2016.године. Међутим, дана 28.06.2016.године, дошло је до повређивања тужиоца у просторијама туженог приликом обављања редовних радних задатака, тако што је приликом бандажирања каблова ударио руком у виљушку и задобио повреду зглоба леве руке. По повратку са боловања 06.09.2016.године, тужилац је тражио премештај на лакше место, јер није био довољно опорављен да обавља послове које је обављао пре повређивања, али послодавац његов захтев није уважио, па је наведеног дана приликом обављања истих послова тужилац осетио интензивне болове у зглобу леве руке. На основу налаза и мишљења вештака медицинске струке произлази да повреда коју је тужилац задобио 06.09.2016.године, представља лаку телесну повреду, те да је наведеном приликом дошло до поновног оштећења функције раније оштећеног зглоба, што је у директно последичној вези са повредом руке од 28.06.2016.године. Тужилац је приликом повређивања и касније трпео физичке болове и страх у интезитету и трајању како је нашао вештак у свом налазу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу накнади материјалну штету за претрпљене физичке болове и страх, закључујући да постоји објективна одговорност туженог на основу чега и произлази обавеза на накнаду нематеријалне штете тужиоцу по означеним основима, сходно одредбама члана 173. и 174. Закона о облигационим односима. При том првостепени суд закључује да постоји допринос тужиоца сопственој штети, применом правила из одредбе члана 192. Закона о облигационим односима, с обзиром да тужилац приликом обављања рада није поступао са дужном пажњом, иако је прошао адекватну обуку за обављање конкретног посла и да му је приликом обуке била скренута пажња да води рачуна приликом баждарења каблова, на основу чега је утврдио постојање доприноса тужиоца повређивању у износу од 50%. С обзиром на постојање објективне одговорности туженог за повреду коју је тужилац претрпео на раду, првостепени суд је закључио да је тужени, у смислу члана 164. Закона о раду, одговоран да тужиоцу накнади нематеријалну штету за претрпљене физичке болове у износу од 25.000,00 динара и претрпљени страх у износу од 15.000,00 динара, док је тужбени захтев за већи износ нематеријалне штете од досуђеног, а до траженог износа, одбио као неоснован.

Другостепени суд је побијаном пресудом преиначио одлуку првостепеног суда у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати накнаду нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и страх тако што је на досуђене износе првостепеном пресудом, обавезао туженог да исплати тужиоцу износ од још 50.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и износ од још 60.000,00 динара на име претрпљеног страха, са припадајућом каматом од пресуђења, па до исплате, налазећи да је правилан закључак првостепеног суда да је за насталу штету тужени одговоран као ималац опасне ствари по основу објективне одговорности, као и да на страни тужиоца постоји допринос настанку штете због одсуства дужне пажње приликом обављања поверених послова, али да висина накнаде штете није одмерена у складу са мерилима и критеријумима из члана 200 ЗОО, из којих разлога је преиначио првостепену одлуку у назначеном делу.

По оцени Врховног касационог суда другостепени суд је у овој правној ствари правилно применио материјално право и то одредбе члана 172 и 200 Закона о облигационим односима, када је преиначио првостепену одлуку у погледу висине досуђене штете тужиоцу и исту одмерио у складу са одредбом члана 200. Закона о облигационим односима, тако да висина накнаде нематеријалне штете представља довољно задовољење за претрпљену штету. Правилно је другостепени суд полазећи од одредбе члана 200. ЗОО закључио да правилну новчану накнаду тужиоцу по основу физичких болова представља износ од 150.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 150.000,00 динара, али како је настанку штете и сам тужилац допринео у проценту од 50% то правична новчана накнада тужиоцу на име претрпљених физичких болова, као и претрпљеног страха припада у износу од по 75.000,00 динара, те с обзиром да је тужиоцу већ досуђен износ од по 25.000,00 динара за претрпљене физичке болове и на име претрпљеног страха износ од 15.000,00 динара, то је тужиоцу правилно од стране другостепеног суда на име правичне новчане накнаде за претрпљене физичке болове досуђен још износ од 50.000,00 динара и за претрпљен страх износ од још 60.000,00 динара.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилност побијане пресуде због непостојања радног односа тужиоца код туженог, обзиром да је тужилац био лице упућено од стране Националне службе за запошљавање на обуку код туженог као извођача обуке, а не као код послодавца и како је повреда настала у време важења уговора о стручном усавршавању и оспособљавању није било основа за одговорност туженог као послодавца за насталу повреду тужиоца на раду, с позивом на одредбу члана 164. Закона о раду. Ово из разлога што је тужени био организатор процеса рада у ком процесу рада је управо и дошло до повређивања тужиоца опасном ствари као што је виљушкар, а чији је ималац тужени као послодавац и он за насталу штету као послодавац одговара по основу објективне одговорности, на основу члана 172. ЗОО.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом члана 165. ЗПП у вези члана 153. и 154. ЗПП.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу законитост побијане пресуде, а на основу свега изложеног Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија туженог одбијена, то туженом не припадају трошкови ревизијског поступка у смислу члана 153, а у вези члана 166. и 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић